

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Historia De Sanctissima Cruce Caravacensi

Robles, Juan de

Augustae Vind., 1619

VI. Sententiæ quorundam recentiorum de S. Crvcis Carauacensis
apparitione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64232)

cio duxit originem Ordo Crucigerorum, cuius institutor fuit Robertus Abbas vir à sanctitate & prudentia laudatus, forte postea Patriarchæ demortuo successus. Cæterùm Crucigeros idem appellatos crediderim, quòd insignia eiusdem formæ, cuius est hæc S. CRUX, ad pectus palam præferant, sicut Ioannes Lucidus in Tractatu de Religionib. & Onophrius Panuinus in Chronic. ecclesiast. attestantur. Hunc ordinem confirmavit deinceps Innocentius IV. Pont. Max. anno M C C X L I I. qui perdurat in hodiernum diem Romæ, cum eisdem insignibus ad pectus in Hospitali S. Spiritus in Saxia. Ab hac tamen mea opinatione dissentit idem ipse Lucidus, quòd putet hunc Ordinem cœpisse multò antè, tempore nimirum Macarij Episcopi Hierosolymitani, qui præsentè Helena, inuentioni S. CRVCIS interfuit anno C C C X X V I. cum obruta humo & occultata C C X C V I. annis delituisset ob Iudæorum inuidiam & improbitatem, vt latius explicat Nicephorus lib. 8. c. 26. hist. eccles. Nec est omnino improbabile tum Ordini datum initium, Helena enim reliquit Hierosolymis CRUCEM sanctam in forma CRVCIS Patriarchalis, vbi per nongentos circiter annos fuit studiosè conseruata. Ordinem hunc, de quo sæpiùs memini, iam ferè dissolutum & obliuione sepultum excitauit & instaurauit Innocentius IV. occasione vltimæ apparitionis, quæ Caruacæ facta est annis XI. post eam euolutis.

CAPVT VI.

SENTENTIAE QVORVNDAM RECEN-
tiorum de S. CRVCIS Caruacensis apparitione.

QVamuis nulla hæctenus prodierit historia in lucem de admirandis prodigijs, quæ, DEO per hanc Caruacensem CRUCEM operante, crebrò euenerunt; non ita tamen eius præter naturam effecta latuerunt in obscuro, vt nihil fama vel ad remotissimas orbis plagas detulerit. Scimus enim in Indijs, Iapone, China, & in exteris regionibus, in quibus Euangelij tuba insonuit, omnes adeo piè & religiosè aduersus hanc sanctam Veram Crucem affici, vt similis figuræ crucem vnicam, ex quacunque tandem materia constet, modò illam veram contigerit, pluris æsti-

C meæ,

ment, quàm si alius aliam auro gemmis pretiosisque margaritis ornatam offerat. quod non potest nisi Cælitum beneficijs adscribi. Cùm enim Angelorum ministerio huc fuerit deportata, ipsi sunt qui etiam in extremis mundi partibus hanc, DEO auspice, pietatem hominibus inspirant. Qua de re nominatim scripsit P. Stephanus Paz Societatis IESV in regnis Peruanis Prouincialis, qui pluribus verbis exaggerat, & laudibus extollit singularem illorum populorum amorem erga hanc veram CRUCEM, crucisque ab illa tactas. Huic proposito valdè accommodatum enarrat exemplum P. Iosephus Acoſta eiusdem Soc. lib. 7. hist. Moral. Indiar. c. 27. qui ait fuisse in Prouincia Charcorum in Peru Hispanum militem, cuius nomen & patriam licet consultò taceat ad parcendum honori, & minuendam infamiam, ex contextu tamen relationis facilè apprehenditur natus in quodam oppido Carauacæ propinquo. Hic igitur miles tam execrabilem duxit vitam, totque flagitijs se impiauit, vt propter corruptos mores patibulo fuerit affigendus, & à iustitiæ ministris hoc nomine iam quæsitus. quod illi fortè cessit ad salutem, ob singularem in hanc CRUCEM affectum. Nam cùm se capiendum intelligeret, & paratum supplicium euitare euperet, seque tutiorem inter barbaros & à fide Christiana adhuc alienos Indos, quàm inter suæ nationis homines fore arbitraretur, profugit in vltiorem prouinciam, quæ hodie vocatur S. CRUCIS de Monte. Receptus est ab ijs nullo negotio, quia viderunt solum, & nullis armis formidabilem. Iam diu sine metu ibi versatus, cernit eos valde anxios & sollicitos, vt pluuiam, qua longo tempore caruerant, à Dijs suis impetrarent. Adhibuere miseri preces, clamores, varios superstitionum variarum ritus. Frustra omnia. Miles itaque memor Carauacensium, qui dum simili siccitate laborant, veram CRUCEM è suo loculamento extrahunt, in publicâque supplicatione circumferunt, & statim voti compotes fiunt, quadam die sic eos allocutus est: Spondetisne vos facturos quod docebo? Spondemus, inquiunt, & quidem libenter. Tum ille magnam crucem fabricatus erigit in loco eminentiore, & ait: Venerabundi procumbite in genua, & pluuiam per signum istud petite à cæli terræque moderatore. Quod vbi factum, adeò copiosa descendit, vt ipsimet Indi obstupescerent,

perferent, qui, proiectis & conculcatis idolis, tanta Crucem reuerentia prosecuti sunt, vt in quacunque necessitate ad eam tanquam asylum confugerint, DEVSQ; de ipsorum conuersione certus nihil petentibus negarit. Nec distulerunt conuersionem: statim enim ablegarunt nuncios, qui postularent ad se mitti præcones Euangelij, & sacerdotes qui fidei capita explicarent, & Baptismo lustrarent: Quod & obtinuerunt, fidesque Christiana in illis partibus mirabiliter sumpsit incrementum. Huius miraculi occasione illi prouinciæ nomen S. CRVCIS de Monte inditum est. Ex his omnibus liquet DEVM non respexisse ad profligatos militis mores, sed habuisse rationem CRVCIS, per quam, quasi instrumentum, tam mirabilia effecit.

In Germania etiam tanta elucet quorundam pietas & affectio in hanc Carauacensem CRUCEM, vt quemadmodum nos in cubiculis imagines CHRISTI, eiusque sanctissimæ matris ad cultum impendendum collocamus, ita collocent illi venerationi augendæ impressam huius CRVCIS effigiem, annexo breui compendio apparitionis, cuiusmodi imagines ego quoque vidi huc allatas.

P. Iacobus Gretserus Soc. IESV, natione Germanus, in libris quos de S. CRUCE inscripsit, quædam recitat consideratione digna & huic opusculo iure inferenda. Adeò, inquit, lib. 2. c. 13. mos ponendi in altaribus imaginem Crucifixi obtinuit, vt iam quasi in legem transferit. Quare cum pius ille sacerdos in Hispania sacræ crucem, substitit religione ductus, nec progredi voluit; qua erga res sacras reuerentia effecit, vt Angelorum ministerio crux fabricata, & in altari ad sacrificium peragendum collocata fuerit, multis postea nobilitata miraculis, omnibusque Hispaniæ regnis notissima & celeberrima, & ab vrbe Carauaca CRUX Carauacensis nominata, quæ CRUX hodie quoque piè asseruatur, eiusque ecypon, quâ coloribus, quâ varijs metallis concinnatum multi piè circumferunt non sine indulgentijs concessis à summis Pontificibus. Ista ad verbum P. Gretserus. Quod ait, Angelorum ministerio CRUCEM fabricatam, non consonat ijs, quæ, vt certa, superius posita sunt. Constat enim longè priùs fuisse Hierosolymis, & quidem

dem in magna veneratione habitam, quàm eam Angeli huc detulerunt; nisi fortè id velit, quòd ex illa parte CRVCIS CHRISTI, quam S. Regina Helena reliquit in templo Hierosolymitano, Angeli, in forma, qua nunc est, fabricarint. Et hæc interpretatio à vero minimè abhorret. Nam F. Iacobus Bleda ex ordine S. Domini in libro S. CRVCIS miraculorum impresso Valentia anno MD C. cùm in miraculo LXII. agit de hac Caruacensi CRUCE, dicit factam ab Angelis. Eius enim figura & forma vsque adeo est elegans & admirabilis, vt humanum iudicium non potuerit ad tam præclaram & exquisitam sculpturæ artem pertingere: quemadmodum etiam, inquit, videmus idem accidisse in illa CRUCE, quam in ciuitate Ouietensi Angeli confecerunt Regi Alphonso Casto, circa annum DCCCXXVI. cuius forma excellens & peregrina omnes rapit in admirationem. Quis igitur neget & hanc posse censerì fabricatam ab Angelis? Et certè decebat ad CRUCEM è tam pretioso ligno formandam Coelitem manus adhiberi, quòd terrestrium hominum manus indignæ viderentur. Alphonfus quoque Ciaccon in libro de signis CRVCIS, Romæ excusso, anno MDXCII. c. 31. agens de memorabili huius S. CRVCIS apparitione, ait, eam quadringentis circiter annis seruari cum summa veneratione in oppido Caruacæ, non factam aut fabricatam manibus hominum, sed operâ Angelorum, & eandem ex ligno, non tamen certum, ex quernone, an ex alia quadam arbore paradisi. Quòd affirmat non liquere ex quo ligno hæc S. CRUX fabrefacta sit, superius iam demonstratum est, esse ex ligno CRVCIS Dominicæ. Quòd vero subiungit Angelorum operâ confectam, id quidem omnes admittunt, sed nullum habemus firmitus probationis argumentum, quàm antiquorum traditionem, & communem hominum sensum & consensum. In reliqua parte capitis allegati persequitur idem auctor apparentis S. CRVCIS seriem conuenienter ijs, quæ suprâ retulimus, nisi quòd adijcit regem illum Abuzeit post suam & multorum aulicorum ad sacra Christiana transitionem, Christianos libertate donâsse, & sacello intra arcem constructo & dicato, angelicam illam CRUCEM intra pretiosam arcem asseruandam reposuisse, tribus hodie seris & totidem clauibus obfirmatam, quarum vnâ arcis præfectus, secundam

secundam templi maximi primarius sacerdos, tertiam senatus Carauacensis habeat. Quæ præterea commemorat de annua solemnitate, quæ instituitur tertio die Maij, quo & Inventionis S. CRVCIS, & Apparitionis huius festum celebratur, reijcimus in caput xvii. commodiùs tractanda. D. Oncala Ecclesiæ Abulensis Canonicus, qui primus in lucem protulit historiam, siue memoriam apparitionis huius S. CRVCIS, in libro suo Apophia indigitato, non discedit ab ijs, quæ iam allata sunt. Vnde ad vitandum repetitionis odiosæ tædium, non duximus necessarium eius verba recitare.

CAPVT VII.

TESTIMONIA DVO EX ANTIQVIS MONIMENTIS Carauacensium, & Conchensium de S. CRVCIS apparitione, ac sacre Hostie miraculo.

VEL temporum iniuriâ, vel hominum incuriâ factum est, vt paucissima Carauacæ restent monumenta, & testificationes, quæ ad hanc CRVCIS apparitionem illustrandam seruiunt, & id quidem tribuere etiam possumus Mauris, qui ex regno Granatensi huic oppido contermino multas calamitates & molestias intulerunt; remansit tamen, velut ex naufragio, scriptum quoddam magnæ antiquitatis, quod licet breue sit, & multa historiæ adiuncta, more veterum, prætermittat, ipsius tamen veritatis scopum attingit; quam veritatem tum styli, & vulgaris locutionis simplicitas, tum publica Iudicis ad id rogati auctoritas confirmant. Sic autem summatim habet:

In nomine Domini. Amen. Notum sit omnibus publicum hoc instrumentum visuris, auditoris, lectoris, quòd in oppido Carauacensi die decima Decembris anno à Christo IESV seruatore nostro M c c c c l x x x. coràm venerabili Domino Iacobo Ciaccon Regis ac Regina, Dominorum nostrorum sacellano Carauacæ, eiusque tractus Vicario præ Reuerendissimo in Christo patre ac Domino Roderico de Borgia Episcopo Portensi, Cardinali Valentino, Apostolicæ sedis ViceCancellario, & Episcopatus Carthaginensis administratore, & in præsentia mei Notarij, ac te-